

mai înainte pus în neactivitate, în loc să fie înaintat, să i-se dea putința de a desfășura tot mai mult rarele sale aptitudini militare? Înoc de pe-atunci se vorbește și șoptea, că colonelul Urs s'ar fi deochiat pentru sentimentele sale prea pronunțate „romănesco” și pentru-o, ca om drept și binevoitor nu punea nici cea mai mică pedecă avansamentului ofițerilor și soldaților români din regimentul său. Dér în cele din urmă nu mai este secret, că toți ofițerii superiori români din armata împărătească au avut a lupta cu astfel de neajunsuri, ce-și află explicația mai ales în starea asuprită politică, de care au avut parte cu excepțiunea câtor-va momente mai pretinose, poporul român, din această monarchie.

Nu ne vom mai opri însă la acest capitol dureros, ci vom accentua, că și pe terenele activității pacifice cetățenești și naționale, răposatul colonel s'a distins în toate privințele.

Ca membru fondator al Asociațiunii a lucrat cu mult zel pentru înaintarea scopurilor acestor societăți și îngrijirile sale s'au îndreptat mai ales asupra soției de fete a Asociațiunii, la a căreia înființare a contribuit ca membru al comitetului Asociațiunii, supraveghind chiar și lucrările clădirii celei nouă. Din „Monografia Albinei” publicată de curând de d-l N. P. Petrescu se poate vedea de altă parte cât de mult a lucrat răposatul și pentru fundarea institutului de credit „Albina”, din a cărui consiliu de administrațiune a făcut la început parte.

Cea mai mare îngrijire însă a dat-o răposatul școlilor grănițeresco, ce se aflau sub conducerea sa, ca president al comitetului de administrațiune al fondurilor grănițeresco. Sub baron Urs s'a edificat multe școli nouă și multe îmbunătățiri s'a adus în aceste școli.

Durerea cea mai mare, care a amărit zilele ultime ale vieții sale, a fost volnicile dispozițiuni ale guvernului, prin cari școlile grănițeresco s'au prefăcut în școli comunale, espuse fiind perioadului de a fi cu timpul maghiarizate cu forța.

Cât de mult a iubit baron Urs pe grănițeri o dovedește și testamentul său, prin care întreaga sa avere o destinază pentru scopuri culturale și filantropice, în-deosebi pentru stipendii fiilor de foști grănițeri din comitatele: Sibiu, Făgăraș și Hunedóra.

Etă în liniamente vieța și faptele colonelului Urs, cari vor face să fie întodăuna viuă și înălțată memoria lui în mijlocul poporului român recunoscător.

Banffy și Sârbii.

Vinerea trecută, 10 Septembrie, Banffy a ținut a treia conferință cu reprezentanții autorizați ai Sârbilor în afacerea autonomiei lor bisericăști și a congresului.

De astă-dată el s'a stăruit și a chibzuit împreună cu vlădicii în frunte cu patriarhul *Branković*, dintre cinci episcopi, însă doi n'au venit, cel din Verșeț și cel din Novi-Sad, scuzându-se unul prin bolă, altul prin multă ocupație.

Și conferința aceasta s'a imprăștiat fără nici un rezultat pozitiv, alegându-se numai de aceea, că la propunerea episcopului din Pakraț, *Nikolić*, s'a decis să se convoce, sub presidența patriarhului, încă o conferință la *Carlovci*, la care ar lua parte reprezentanții tuturor partidelor, spre a se încerca încă odată o înțelegere a diferitelor vederi și aplanare a contrastelor existente.

Despre decursul conferinței a treia dăm după foile din Budapesta următoarea scurtă dare de seamă:

Banffy, bineventându-i pe arhierii în cuvinte cât se poate de politicoase și ademenitoare, spuse mai întâiu, că afară de dreptul de priveghere al statului „dorește în prima linie să mențină drepturile suverane ale coronei, fără ca guvernul să aibă

gândul de a-și rezerva și mai departe dreptul de hotărâre ca instanță a treia. Regularea autonomiei să se facă fără să se estindă cercul de competență actual al guvernului.”

Maohiavelisând încă câteva vreme în acest mod, binevoitorul Sârbilor a ținut, că „guvernul nu plănește de loc a părăsi calea cu desăvârșire legală și dorește a realiza plănutele reforme fără ori-ce oțtoare.”

Patriarhul *Branković* n'are nădejde în vre-o înțelegere cu actuala majoritate a congresului asupra unui statut organic. Drept cauză de căpetenie consideră actualul mod de alegere în congres, care mod face aproape imposibilă întocmirea unei majorități moderate conservative în congres.

Episcopul *Gruici* de asemenea declară modul de alegere de adă drept izvorul de căpetenie al conflictelor și cauză că congresul nu poate ajunge la întocmirea unui statut organic unificat. Regulamentul acesta pentru alegeri și-a luat naștere în mod „neorganico”, *sede vacante metropolitană* de aceea episcopii nici nu voiesc să se pronunțe, cum ar trebui să fie preluorat și schimbat.

Suferul lui *Banffy*, consilierul ministerial *Darday*, un Jidan (olim Samuil Schwarzkopf) se alătură convingerilor vorbitorilor precedenți și stăruie mult asupra schimbării regulamentului pentru alegeri.

Urmă apoi o conversație „mai liberă”, în care episcopul *Nicolici* din Pakraț făcuse propunerea sa.

Banffy se declară înțeles cu propunerea, adăogând încă ca la conferință să ia parte și comitetul consistorial stabil, care toamai el a elaborat proiectul de statut organic unificat, în deplină cointelegere cu *Banffy-Jeszenszky* și de care toamai apărătorii autonomiei bisericăști în congresul amănat nici nu voiesc să audă. Conferința de convocat, ținse *Banffy*, ar avé drept scop de căpetenie sărăși elaborarea unui statut organic unificat, căoi „așa cere textul rescriptului regesco”, conceput se înțelege de el însuși.

Patriarhul *Branković* se declară și el înțeles cu convocarea propusei conferințe; promite a face tot posibilul pentru a realiza o înțelegere, dér „respinge din-nainte ori-ce răspundere pentru o eventuală neisbucire a conferinței”.

Mulțămind vlădicilor, *Banffy* și-a luat dela ei rămas bun în modul cel mai cordial — spuse raportul oficios.

Vom mai avé privilegiu a vorbi despre cele trei conferințe și rezultatul lor; precum și despre planul ascuns, ce-l urmărește *Banffy* cu ele și peste tot cu trăgănările de acest soi, în altă direcție, în altă ordine de idei.

Ungurii și Fiume.

Seim, că guvernul *Banffy* de mult timp neltește în contra orașului Fiume, său mai bine țin în contra locuitorilor italieni ai acestui oraș, pe cari vré să-i despăie de autonomiă și în urma acesta și de folosirea limbii lor naționale în funcțiunile publice.

La început mulți nu se puteau orienta îndeajuns asupra adevăratelor scopuri ce le urmărește guvernul *Banffy* prin șicanele și purtarea sa provocătoare față de locuitorii italieni ai acestui oraș. Acum însă cărțile au început să le dea pe față. Organul guvernamental o spune curat, că orașul Fiume nu are drept la autonomiă, că autonomiă ce a avut-o până acum a căpătat-o numai din grația Ungurilor, că conceptul de „*corpus separatum*” se aplică greșit față de acest oraș etc.

Cu alte cuvinte, fôia guvernamentală vré să țină, că *Banffy* soie ce face. El a căutat întâiu să producă conflictul cu Fiumanii, pentru ca la urmă să-și potă găsi pretexte de-a unelti direct în contra drepturilor lor de limbă și autonomie.

E lucru sciut, că orașul Fiume din timpuri vechi formază un corp de sine stătător în corôna țerilor ungare, recunoscut de

atâr încă prin o diplomă de pe timpul Mariei Teresia. De atunci și până adă acest oraș a fost tratat și recunoscut prin legi ca oraș autonom și de sine stătător. A trebuit să vină un guvern *Banffy* pentru ca să atențeze și la drepturile de autonomiă ale acestui oraș.

Pentru ca să-și mai mascheze încățva planurile, mamelucii guvernamentali au început în presa lor o campanie în contra cetățenilor italieni din Fiume, susținând mai virtos, Ungurii din Fiume, deși sunt în număr de 18,000, nu sunt reprezentați la comună. Acesta însă este un neadevăr din cele mai mari. În Fiume nu se află nici 2000 de Maghiari, ér căți sunt în cea mai mare parte sunt funcționari de stat și ca stări ei sunt îndestrați cu dreptul de alegători. Cine-i împiedecă dér de-ași alege reprezentanți la comună, decât nu exclusiv insuficiența numărului lor?

Tot cu scopul de-a intriga în contra cetățenilor italieni s'au împărțit nisece apeluri între Maghiarii din Fiume, invitându-i pe aceștia să se pună în mișcare și să începă lupta în contra conlocuitorilor lor italieni. În acest apel Ungurii din Fiume erau invitați la un meeting, în care să cêră anexarea necondiționată a orașului Fiume la Ungaria. Deoarece însă meetingul nu era anunțat la poliție, autoritățile orașului au confiscat apelul.

Va să țină guvernul *Banffy* face acum în Fiume toamai aceea, ce a făcut și face și la noi. Invărăbesce pe locuitorii maghiari cu nemaghiarii pentru ca în urmă să potă interveni el spre a face pace cu distrugerea drepturilor nemaghiarilor. Ba au mai găsit și un titlu de-a învinui pe Italiani cu nepatriotism, acuzându-i, că vré să aștie opinia străinătății în contra Ungariei, denunțând pe Maghiari, „intocmai ca și agitatorii valahi”, cum se exprimă „*Pesti Naplo*”, bărbaților de stat ai Italiei și pressei din Italia.

Destul, că acțiunea de soboli a guvernului unguresc a făcut, ca ordinea și pacea între locuitorii din Fiume să fie sdruncinată, cum n'a mai fost nici-odată.

Situația în Austria.

Sâmbăta trecută, 11 Septembrie, a apărut deja, în fôia oficială din Viena, decretul împărătesc, prin care se convoacă întrunirea Reichsrathului cislaitan pe ziua de 23 Septembrie n.

Incordarea și neastempărul, cu care se așteptă ziua acesta și evenimentele ce-i vor urma, este, cum lesne se înțelege, pretutinden în monarchie, fôrte mare, ba am puté țin la culme, în cel mai realist înțeles al cuvântului *nervôsă*. De ce temeri sunt cuprinși față cu aceste evenimente hegemonii noștri o dovedește presa lor întregă, care se ocupă dîlnic de stările de dincolo ascundându-și numai greu frigurile ce-i trec prin ôse, precum reiese și din expunerile lui „*Nemzet*”, reproduse de noi în numărul trecut.

Dér nu numai atât, ci presa acelei țeri, unde domnesce de obicei cea mai mare ignoranță, încă privește cunoscerea stărilor interne din alte țeri, în primul rând a stărilor în monarchia noastră, însă și diarele franceze, mari și mai mici, discută mai în fiă-care di situația critică încordată dincolo de Leitha. Ba atât de multă preocupare arată presa francesă, încât „*Reichswehr*” s'a simțit zilele acestea îndemnată a-i da sfaturi să nu fiă atât de îngrijată de sôrtea Austro-Ungariei.

Incordarea amintită se referă în prima linie la redeschiderea camerei cislaitane și la ceea ce vor face Nemții obstructioniști. Zădărnici-vor ei și mai departe lucrările parlamentului, orî se vor împăca cu situația?

Din modul de a scrie în ultimele două-trei săptămâni al pressei

partidelor obstructioniste, s'ar puté conchide, că s'au cam domolit întrucât-va și că nu vor proceda așa de furios. „*N. Fr. Presse*” scrie de pildă cu totul alt-fel decât cum scria numai acum o lună, nu mai amenință de loc, ci transpiră din articultii ei chiar ôre-care resignată.

Etă cum zugrăvesce situația momentană corespondentul din Viena al lui „*Národní Listy*”, cu dată de 10 ale curente:

„Față cu deschiderea apropiată a Reichsrath-ului precum și cu furtunile, care pe semne se vor produce în ședințele camerei, guvernul este — precum cu tótă siguritatea ni-s'a afirmat — pe deplin înarmat. El e pregătit la tôte chiar și la cel mai mare rău, ce s'ar puté întâmpla. Ni-s'a țin, că e gata a înfrunta și faptele cele mai outezătoare...”

„Ni-se pare, că Nemții încep a fi cuprinși de frigul de tómnă, ce vine și că au presimțire, că pe orizontul lor se înserază. Din tôte cele spuse, avem drept a judeca, că la ei — cel puțin întrucât privește partea celor mai cumpeniți dintre ei — se formază convingerea, că nu le ajung puterile întrucât a duce obstructionia până la biruință și că în urma urmelor totuș vor fi siliți să capituleze.”

Diarul de frunte polonesă „*Czas*”, organul personal al contelui *Badeni*, încă discută pe larg situația înaintea redeschiderii sesiunii parlamentare ce a fost amănată în luna Maiu. Fôia polonesă oficiôsă numesce „*revoluționară*” opoziția celor trei partide nemțesco obstructioniste, care trebuie învinsă spre a stătu un esemplu advertiser pentru ori-ce alt partid.

„În Reichsrath” — țin fôia polonesă — „are să fiă învinsă nu obstructione, ci revoluțiunea; prin ce mijlôce, e treaba majorității, ér nu a guvernului, precum outetă în mod greșit diarele cehe. Deocă guvernul ar trebui să-o facă, majoritatea actuală ar înceta de a fi factor activ, cu care se socotesce...”

„...Retragerea contelui *Badeni* e pe deplin exclusă, el se bucură de încrederea aprôpe nemărginită și neclătită a monarohului. Ér încât privește greutățile, cu care are el a se lupta, ele nu pot să aibă vr'o înțelire asupra relațiunilor din afară, considerând, că Germania și Italia au a se lupta încă și cu mai mari greutăți înăuntru.”

De mai multă vreme circulă deja scirea, că în curând va fi numit un ministru pentru afacerile cehe (böhmischer Landsmann-Minister). Unele foi anunțau, că pentru acest post e ales principele *Schwarzenberg*, dér „*Národní Listy*” desminte din izvor autorizat și în mod categoric acesta scire.

Cele mai multe șanse pentru acest post le are deputatul frunțas ceh *Dr. Kaizl*, care se află de-ocamdată în cura de hidroterapie, suferind de nervositate din cauza încordării prea mari spirituale.

Situația încordată cislaitană merită atențiunea nu numai a cercurilor mai restrinse, ci a cercurilor cât se poate de largi, căci ne aflăm în ajunul unor schimbări însemnate.

SCIRILE DILEI.

— 1 (13) Septembrie

Un jubileu al episcopului *Mihail Pavel*. I. P. S. S. părintele episcop *Mihail Pavel* dela Oradea mare a implinit zilele acestea 25 de ani dela numirea sa ca episcop al Gherlei. Diocesa Oradei mari a serbat această aniversare, oficiindu-se servicii divine în tôte bisericile, ér în biserică catedrală din Oradea mare s'a ținut un serviciu divin solemn, la care a luat parte un mare număr de preoți și credincioși. Septuagenarul episcop jubilar, care nu era acasă, a fost

felicitați prin telegrame. Regretăm, că o privire la această serbare nu am primit direct nici o încredințare.

Sântire de biserică. Comitetul parohial al bisericii române gr. or. din *Drăguș*, comit. Făgărașului, invită la festivitatea sântirii bisericii celei nouă, ce se va săvârși luni în 8 (20) Septembrie o. priu Escelența Sa arhiepiscopul și metropolitul *Miron Romanul*.

Cine va fi președintele „Kulturegylet“-ului ardelenesc? La o întrebare adresată de foia opozițională „Ellenzék“ din Clușiu către membrii din comitetul „Kulturegylet“-ului, 6 dintre aceștia s'au declarat pentru alegerea lui Gavriil Ugron ca președinte al „Kulturegylet“-ului ardelenesc, 5 pentru contele Andrei Bethlen, ér 1 pentru contele Kun Geza. Care din ei va fi ales, se va vedea la viitoarea adunare.

Un „așa numit sfânt“. E vorba de un monument „millenar“, ce a fost ridicat la Sabolciu în amintirea S.-lui Ladislau, regele de odinioară al Ungariei. Se știe, că Bela III a cerut dela Roma canonizarea între sfinți a regelui Ladislau, ceea ce s'a și întâmplat, ér dieta Ungariei a înarticolat în lege canonizarea lui. De atunci în istoria Ungariei acest rege figură sub numele de *Sfântul Ladislau*. Pe monumentul „millenar“ dela Sabolciu însă se află gravate în ungurese următoarele cuvinte: „In amintirea regelui așa numit sfânt Ladislau“. Această va să fie, că regele Ladislau n'a fost sfânt, ci numai a fost numit astfel din partea unora. Foia ostolică „Alkotmány“ găsește, că acesta este o insultă pentru creștinii catolici și o falsificare a istoriei. Ne-am obișnuit — esclamă numita foie — de-a vedea pe rabinii jidanii sfărmand și nimicind nepedepsiți acele părți din emblemele statului ungar, cari lor nu le convin; a mai rămas acum, să ne falsificăm și istoria!...

Stipendii pentru școala de agronomie. Comunitatea de avere a fostului regiment confinar nr. 13 (Caransebeș) dă pe an câte stipendii de câte 150 fl. pentru tineri români, cari vor să cerceteze școala de agronomie de lângă Lugos. Deoarece anul trecut nu s'au găsit tineri de pe teritoriul fostului comitat Severin, cari să ocupe aceste stipendii, comunitatea de avere a hotărât să dea stipendiile și la tineri români, cari nu fac parte din fostul comitat Severin. Consistoriul diecesan din Caransebeș a și adresat în urma aceasta o provocare către preoții și învățătorii din diecesă, ca să îndemne pe tinerii români a concura după stipendiile de mai sus. Stipendiștii, în prețul sumei de 150 fl., vor primi întreținerea completă și instrucția în numita școală. Cursul constă din doi ani, în care timp tinerilor li-se dă instrucțiune practică în agronomie, în grădinarit, pomărit și în creșterea vitelor. Concurenții vor trebui să fiă trecuți de 17 ani și să știe scrie și citi.

„Disolvarea“ societății regnicolare a studenților maghiari. O foie oficială maghiară spune, că secretarul de stat Zsuzsly Mihály a dat o ordinațiune, prin care ordonă disolvarea societății regnicolare a studenților maghiari. E de observat, că o asemenea societate nici n'a existat. În 1892 vre-o 40 de societăți de-ale studenților maghiari au ținut un congres o acopul, de-a lua poziția față cu studenții din regatul român. Atunci s'a hotărât, ca în fiă-care an să se țină câte-un congres al studenților din totă țera și în decurs de 5 ani s'a și ținut câte-un astfel de congres, dér vre-o reuniune constituită a studenților din totă țera n'a existat. Secretarul de stat a putut deci să interdică de-a se mai ține astfel de congrese, dér n'a putut disolva o reuniune, care nici n'a existat. Când s'a și pomenit vre-odată, ca guvernul să disolve o reuniune unghurească? Astfel de lucruri se pot întâmpla față cu Ne-maghiarii, dér nu și față cu neamul cel ales al lui Arpad.

O bandă de pungași între Teiuș și Copsa mică. De vre-o două luni de zile și

mai bine s'au întâmplat pe această liniă, după cum aflăm din isvor demn de credință, peste 10 oasuri de furt îndrăneț săvârșit față cu călătorii nebanuitori. Numai înainte cu câte-va zile i-s'a întâmplat unui fruntaș român din Transilvania, ca să fiă urmărit în tren în diferite compartimente, pe unde s'a așezat, de nisei Evrei obraznici îmbrăcați în haine defectuose, cari își pușeseră gând rău. Vrând d-l despre care vorbim să iasă din vagon, unul dintre pungași i-a stat în cale, având mâinile acoperite cu tot felul de cârpe și sdrênțe ce le ținea în spate și sub cari putea mai ușor să manevreze cu mâinile. Vrând să trecă înainte pasagerul a fost luat la vorbă de pungaș să-i facă loc, în care timp acesta din urmă desfacu pasagerului busunerul dela jaohetă din drépta, furându-i portmoneu cu o sumă de aproape 300 fl. Tote aceste s'au petrecut într-o jumătate de minută. Călătorul în iritațiunea sa n'a observat furtul, decât numai după ce a intrat în cupeu în urma plecării trenului dela stația. Dând alarmă s'a făcut imediat cercetare în tren, pe când acesta mergea înainte. Aprópe de stațiunea dela Micăsasa unul dintre pungași, vădând că trece trenul ce venea despre Clușiu, a sărit pe neobservate din trenul, unde s'a comis furtul, și s'a scâțat de trenul ce trecea. Se vede deci, că era dibaci în de aceste și a sărit, pentru că s'a temut să nu se facă o nouă revizuire. El fu observat și pasagerii au strigat după el din toate părțile, dér n'a folosit nimic, hoțul scâpă cu fuga. Dela Micăsasa se făcú arătările convenite la Blășiu și la Teiuș. Observăm, că în portmoneul celui păgubit se aflau o multime de scrisori și acte private, cari au mare preț pentru respectivul, așa că i-s'ar face mare serviciu, decât cineva i-le-ar putea restitui. Atragem deosebită luare aminte a călătorilor asupra acestui oas și a celorlalte, cari sémănu cu el ca ou cu ou, să fiă cu mare băgare de sémă mai ales la îmbulzeli și să cante a-și ascunde bine sumele mai mari ce le pórta cu sine. Hoții, se vede, sunt bine organizați și ar fi timpul suprem ca să se ia măsură energice din partea guvernului în interesul siguranței călătorilor.

Victimele manevrelor. Inca nici nu s'au început bine manevrele dela Totis și deja numărul victimelor acestor manevre este foarte mare. Spitalele militare sunt înțesate de bolnavi, așa că pe cei ce pot umbla pe picioare li liberăză pentru de-a face loc altora, mai greu bolnavi, cari sunt aduși la spitale. Cu deosebire între regimentele de infanteria nr. 6, 23, 38, 44, 52, 68 și 69, după cum spun foile din Pesta, se întâmplă multe bolnăviri, ér contingutul cel mai mare al bolnavilor îl dau serviciștii. Greu bolnavi sunt 16 inși, între cari unul e bolnav de tifus, pe care l'a căpătat bând nisea apă rea.

„Nădlăcana“, noul institut de credit și economii, societate pe acții, s'a deschis în Nădlac (ulița Pecului nr. 1075). Ramii principali de operațiune ai noului institut sunt: depuneri spre fructificare cu și fără abdicere, escomptare de cambii, împrumuturi pe obligațiuni și împrumuturi hipotecare.

De pe câmpie.

Băla, Septembrie 1897.

De mult doriām să fiu de față la o veselie, ce s'ar învinge între Câmpeni. Câte închipuirii își făceam despre omenii, portul lor și chiar și despre ținuturile din câmpie. Și etiă că în urmă dorul acesta mi-s'a împlinit.

Asistasem adecă și eu la consacrarea școlii române nou edificată din comuna Băla. Des dedimineață ferbea satul de mulțimea omenilor, ce venise din alte comune pentru a asista la acest act; ulițele comunei vuiau de șgomotul trăsurilor ce aduceau din depărțări de 5—6 ore oșpeți români la această serbare, oare a decurs în următorul mod:

Serviciul consacrării școlii se începú la orele 2 p. m. înainte edificii școlastice prin d-nii preoți: Iosif Costin din Sân-

Petru, notarul tractual, care fusese însărcinat de autoritățile mai înalte cu consacrarea nou edificatei școle din Băla; apoi Teodor Mateiș preot în Craifalau; Ioan Câmpean preot în Băiță și Al. Barbulescu preotul din Băla. Cântările au fost bine executate din partea unui cor improvisat de tinerii câmpeni, cari se adunaseră aci din toate părțile. A asistat popor în număr mare, așa că mulți nici nu mai încăpura în curtea școlii. Săvârșindu-se ceremonia-lul consacrării, d-l preot local Barbulescu ținú o prea frumoasă și binesimțită vorbire, în care arată între altele, cum locuitorii comunei Băla, pe lângă totă vitregimea timpului de aji, au jertfit obolul și munca lor, neorutând nici o ostenelă pentru ridicarea școlii, în care să-și crească copilașii. Este o școală frumoasă, care în adevăr face onóre nu numai poporului român din Băla, ci și puté dice, că întregei Câmpii.

Terminându-se consacrarea, pe la orele 4^{1/2} p. m. urmă masa, dată de comuna biserică și la care au participat 70—80 persoane. Seria toastelor o începú preotul Costin, care în termeni foarte potriviti vorbi pentru Escelența Sa Metropolitul Dr. Mihalyi, căruia e concredută îngrijirea tuturor școlilor. D-l preot Saltelechi vorbi foarte însufletit pentru preotul local Barbulescu, care deși numai de 2 ani în comună, lucră cu cel mai frumos zel pentru înaintarea poporului; D-l Chețan vorbi pentru curatorul primar Ioachim Haza, un brav țeran de-ai noștri, care deși cu puțină carte, știe însă să se însufleșească în mod esemplar pentru binele neamului său, oferind în tot-déuna ajutorul său moral și material cauzei naționale; D-l Stupinean, preot în Stupini, vorbi frumos pentru poporul din această comună. Nici femeia română n'a rămas uitată, căci frumoasa omenă de Dómne și domnișora, ce se afla în sală, îndemna pe ținérul și simpaticul preot Gorea din Sântul a-și ridica paharul în sănătatea lor; Câmpean vorbi pentru Costin și așa mai departe urmă seria toastelor, în cari se dete expresiune atător sentimente frumoase.

Durere numai, că după cum mi-s'a spus, vorbele unora dintre tostanți nu stau în consonanță cu faptele lor. Un domn, pentru esemplu, vorbește așa de frumos și eu îl ascultai cu atăta drag, până când un glas mă făcu atent, că acest domn o ocașiunea alegerii de deputat își întrú întâmpinarea deputatului maghiar cu stindard roșu-alb-verde! Aflând despre asta, mi-am pierdut gustul de a-l mai auzi. Astfel de omeni mai bine ar face să tacă, ba nici să nu se mai arate între omeni, căci omenii conșcii de demnitatea lor nu se prea bucură de prezența unor astfel de cameleoni.

După masă urmă jocul. Părechii fericiți în vârtejul răpitorului vals! Să fi tot privit la frumoșele floricele din Băla și Bozediu; să nu-ți fi luat ochii dela blondele cu ochi albaștri din Milășel, frumoșea brunetă cu ochii căpriei din Riciu, simpatica față a drăguței din Stupini etc. etc. Era o cunună frumoasă de dansatori, până la 35 părechii.

Și când umbrele negre ale nopții dispăruse și veselul rege al zilei, sórele, își arunca argintiile lui raze spre pământul ud de lacrimile nopții, încet-încet dispăreau și părechile dansătoare, ér în urma lor liniștea își ocupă locul său.

Acosta e pe scurt decursul serbarilor din Băla, ce avú loc Duminecă în 5 Septembrie n. c. Eu am rămas încântat de spirital, ce domnesce între Câmpeni, și în specie de poporul credincios al comunei Băla, oare a adus atâtea jertfe pentru școala sa. Nu mă îndoiesc, că acest popor va asculta și de aci încolo glasul păstorilor săi și va face, ca această frumoasă școală să fiă pururea plină cu copiii lor, cari vor primi aci o creștere în frica lui Dumnezeu și iubirea de neam.

Târnaveanul.

Sciri din România.

— *Almanah artistic.* D-l Juarez Movilă lucrăză la un mare almanach, ce se

pune în curând sub pressă și va apăre sub titlul de Almanachul artistic „Lyra Română“. Acest volum va cuprinde, între altele, biografia și portretele artiștilor români dramatici și muzicali mai de valóre din țera românească. În afară de acestea, va avé mai multe din lucrările artiștilor români, articole privitoare la artele române, piese musicale, diverse, ilustrațiuni umoristice.

— *Delegații Chinei și Japoniei,* cari au fost la congresul postal din Washington, se află în Buouresol. Ei au vizitat mai multe edificii ale capitalei și palatul dela Cotroceni.

— *Incendiul din Tulcea.* În Tulcea a fost un foc mare, care a luat naștere, prin neglijență, dela o bucătărie a caselor Sotirescu. Incendiul n'a putut fi localizat, din cauza vântului, decât după 18 ore. Pa-gubele se urcă la 50,000 lei.

NECROLOG. D-l avocat Dr. Alexandru Chereștes din Deș și soția sa Victoria n. Bogdan au îndurat o grea pierdere prin mórtea micului lor fiu *Alexandru*, în etate de 4 ani. Inmormântarea s'a săvârșit în 11 Septembrie n. c. — Dumneșcu să mângâie pe intristații părinți.

ULTIME SCIRI.

Sibiu, 12 Sept. Inmormântarea neuitatului colonel *baron Urs* s'a săvârșit astăzi cu mare pompă, asistând un public foarte numeros, cea mai mare parte Români. Au sosit deputațiuni din toate părțile fostului Regiment I de graniță, dela Hațeg, Făgăraș etc. Armata, în frunte cu întreg corpul ofiteresc, a luat parte la inmormântare, făcând onorurile militare.

Totis, 12 Sept. Aji după amiază a sosit aici împératul Germaniei. Majestatea Sa Francisc Iosif a îmbrățișat și sărutat de două-ori pe împératul german, după aceea a dat mâna șefului statului major general rusesc Obruchev. După prezentarea suitelor, monarhii au plecat în oraș.

DIVERSE.

Văduvele bărbaților mari. Diarul „Figaro“ publică un articol despre văduvele bărbaților mari franceși, spunând cum își petrec ele zilele de văduvie. Văduva marei general *Mac-Mahon* n'a voit să primescă dele stat nici un ajutor și trăesece din venitul modest, ce-l are. Văduva *Carnot*, precum se știe, de-asemena n'a primit ajutorul statului și se îndestulesce cu un traiu foarte modest. În casa, unde ea locuesce, a ridicat o capelă, în care se află fotografia lui Carnot și jur împrejur de ea sunt condolențele exprimate de întrégă lumea, când soțul ei (Carnot) fu asasinat de Caserio. Văduva Carnot are doi fii, unul e oficer, cel-alalt deputat. Văduva *Lesseps* petrece o parte a anului la averea sa, unde se îngrijesce de educația celor 9 fii ai ei. Văduva *Gounaud* trăesece foarte retrasă în palatul unde a trăit Faust. Văduva *Pasteur* locuesce în institutul „Pasteur“ și îngrijesce cu mare atențiune monumentul soțului ei. În fiă-care și cercetăză laboratoarele și lucrările, ce se fac și cari au eternizat pe Pasteur. Dela stat capătă o pensiuine de 25,000 franci.

Literatură.

A apărut de curând în editura „*Librăriei Nouă*“ P. Iliescu & D. Grossu din Iași: „*Curs complet de muzica vocală*“ de *Gavriil Musicescu*, profesor. Acest op a fost premiat la expoziția din Paris și a ajuns la a 14-a edițiune; este împărțit în trei broșuri: I 1 leu 50 bani (75 cr.), II 1 leu 50 (a 75 cr.) III 2 lei (1 fl.)

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Redactor responsabil: **Gregoriu Malor.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 11 Septembrie 1897.

Table with 2 columns: Item name (e.g., Renta ung. de aur 4%, Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%) and Price.

Nr. 1187-1897.

Arveresi hirdetmény.

Alattirt előjáróság közhirre teszi, hogy a Zajzon község tulajdonát képező a községtől mintegy 3 kiló méter távolságra fekvő Inárt, „Fűrészvölgy“ és „Lenvölgy“ nevű erdőrezekben mintegy 6778 m³-re becsült jegenye fenyők zárt írásbeli ajánlatok útján Zajzon község irodájában folyó év Szeptember hó 25-én

délelőt 10 órakor a legtöbbet ígérőnek eltoznak adatni.

Kikiálltási ár köbmeterenkint 50 kr. az összes fatömeg becsértéke 3384 frt.

Bánatpénzül beteendő 112 frt. 80 kr.

Kihasznlás határ ideje 1897 év Május 1-től 1900 év April. 31-ig.

Az ajánlatba számmal és betűvel kiirandása köbmeterenkint megajánlott összeg, ezen kívül tartalmaznia kell, hogy az ajánlattevő a kihasznlási és árverezési feltételeket ismeri, és hogy azoknak magát aláveti.

Az ajánlatok 1897 év Szeptember hó 25-ik délelőt 10 óráig Bartha Imre h. jegyzőnek annyival bizonyosabban beadandok, mivel később érkező ajánlatok nem fogadtatnak el.

Az árverezési és fizetési feltételek Zajzon község irodájában, valamint a hosszufalusi m. kir. erdőgondnokságnál a hivatalos órák alatt betekintheők.

Zajzon, 1897 Szept. 8-án.

Burba János, Bartha Imre, bíró. k. jegyző.

Cursul pieței Braşov.

Din 13 Septembrie 1897.

Table with 3 columns: Item name (e.g., Bancnota rom. Cump., Argint român. Cump), Price, and another Price.

Table with 2 columns: Item name (e.g., Ruble Rusesci Cump., Lire turcesci Cump.) and Price.

Advertisement for 'Anunţ de deschidere' (Opening announcement) for a restaurant 'Restaurația de Vin și Bere a lui Czell' located at Strada Neagră Nr. 2.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Maiu 1897.

Large railway schedule table with multiple columns for train types (Tren de persoană, Tren de accel., etc.), destinations (Budapesta, Predeal, Sibiu, etc.), and departure/arrival times.

Notă: Orele însemnate în stânga stațiilor sunt a se citi de sus în jos, cele însemnate în dreapta de jos în sus. — Numeri încaudrați cu linii mai negre emneză orele de noapte. — Semnul —> arată cu capul direcția, încatrău merge trenul.